FCI – Standard nr 199 / 03. 11. 1999 / D

ETNA CIRNECO

(CIRNECO dell'ETNA)

TÕLGE : Pr Michèle Schneider (saksa keelde).

PÄRITOLU: Itaalia.

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE AEG:

27. 11. 1989.

KASUTUS: Jahikoer, eriti metsikute küülikute küttimiseks.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 5
Spitsilaadsed ja algupärased tõud.

Alarühm 5.7
Algupärased jahikoerad.

Töökatseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Tänini kehtinud seisukohad Vahemere-äärsete maade koeratõugude päritolu kohta on väitnud seda, et Cirneco dell´Etna põlvneb vanadest jahitõugudest, mis olid aretatud vaaraodeaegses Niiluse orus ja kes seejärel foiniiklaste vahendusel Sitsiiliasse sattusid. Uuemaaegsed uuringud annavad uue teooriana ettekujutuse sellest, et tegemist on vana aja Sitsiiliast pärineva koeratõuga, kes kodustatigi just Etna piirkonnas. Tõsiasi on aga ka see, et müntidelt ja gravüüridelt nähtub cirnecode leidumine selles piirkonnas juba aastasadu enne Kristuse sündi.

ÜLDMULJE :

Algupärast tüüpi koer, kes on saleda ja elegantse kujuga, keskmise suurusega, tüseduseta kuid karmikoeline ja vastupidav. Oma morfoloogiliselt olemuselt on tegemist mõnevõrra pikkade joontega ja kerge kehaehitusega koeraga, kelle kere on ruudukujuline ja karv on õhuke.

OLULISED PROPORTSIOONID :

- Kerepikkus vastab turjakõrgusele (ruudukujuline formaat).
- Rinnasügavus on veidi väiksem, kui küünarnukkide kõrgus maast.
- Koonu pikkus on veidi väiksem kui pool pea kogupikkusest (koljuosa ja koonuosa pikkuste suhe on 10 : 8, eelistatud on aga koerad, kelle koonu pikkus küünib koljuosa pikkuseni).

KÄITUMINE / ISELOOM :

See on jahikoer, kes sobib raskeimatesse maastikutingimustesse ja on spetsialiseerunud eriti uluk-küülikute küttimisele; olles ühelt poolt äärmiselt temperamentne, on ta samal ajal ka õrn ja hell.

PEA :

PEAPIIRKOND :
Kolju : Pikisuunas ovaalse kujuga; laubaosa ja koonu ülemised piirjooned on paralleelsed või vaid veidi erisuunalised. Koljuosa ülajoon on nii vähe kumerdunud, et see näib peaaegu tasasena; kolju laius sarnakaarte vahelt ei tohi ületada poolt pea pikkust; kulmukaared on peaaegu märkamatud; laubavagu on vaid veidi märgatav; luuline otsmikuviirg on vaevumärgatav ja kuklaosa vähearenenud.
Üleminek laubalt koonule : Üsna rõhutatud, moodustab 140º nurga.

NÄOPIIRKOND :
Ninapeegel : Kujult ligilähedaselt nelinurkne, üsna suur, värvilt vastav karvavärvusele (üsna tumepruun, helepruun, lihakarva).
Koon : Koonu pikkus on umbes 80% peapiirkonna pikkusest; koonu sügavus ehk kõrgus (koonu keskosast mõõdetult) ulatub vähemalt poole koonu pikkuseni; koonu laius (koonu keskosast mõõdetult) on väiksem kui pool koonu pikkust. Koon on sirge seljaga kuid samas tipust teravnev; selle alumise profiiljoone kujundab alalõug,
Mokad : Kitsad, õhukesed ja tihedalt liibuvad; nad katavad just vaevu alalõua hambaid. Suunurga limaskest on vaevunähtav.
Lõuad / Hambad : Kuigi koer ei näi jõulistena, on tal sellest hoolimata normaalselt arenenud lõuad; alalõuad on veidi vähem arenenud ja koon on tagasitõmbunud. Lõikehambad asuvad lõualuudes püstiselt, ilma vahedeta ja omavahel sobides. Hambad on hästi arenenud, täiskomplektsed; kääritaoline hambumus.
Põsed : Lamedad.
Silmad : Üsna väikestena näivad silmad ei ole liiga tumedad - ookerkollased, merevaigukarva või ka hallikad,

mitte kunagi aga pruunid või tumedad pähkelpruunid; külgmise asetusega; leebe ilmega; ovaalsete laugudega; silmalaugude serva pigment on vastav ninapeegli värvile.
Kõrvad : Hästi kõrgele kinnitunud ja kitsa asetusega, püstised ja üsna jäigad; kõrvade avad on ettepoole suunatud. Kõrvad on teravatipulise kolmnurga kujulised ja neid ei tohi kupeerida. Kõrvade pikkus on kõige enam pool pea kogupikkusest.

KAEL :
Kaela ülemine profiiljoon on tugevasti kaarduv. Kaela pikkus vastab pea pikkusele. Kaelal on peaaegu keeglikurika kuju; lihastik on silmatorkav, eriti aga piki kaela ülaserva. Nahk kaelal on õhuke ja tihke, hästi liibuv; ilma lotita.

KERE :
Ülajoon : See kulgeb sirges joones ja graatsiliselt turjast kuni laudjani.
Turi : Kõrgub üle seljajoone; labaluu servade kalde tõttu kitsas; harmoonilise üleminekuga kaelatüveks.
Selg : Ülemine profiil on sirge joonega, lihased ei ole eriliselt arenenud; rinnakorvi osa pikkus on umbes kolmekordne nimmepartii pikkus.
Nimme (lanne) : Pikkus moodustab ligikaudu 1/5 turjakõrgusest ja laius vastab umbes selle pikkusele; lihased on lühikesed, vaevumärgatavad, kuid tugevad.
Laudjas : Ülemine profiil on pigem tasane; kalle horisontaaltasapinna suhtes on umbes 45º. Laskuva, kuiva ja tugeva laudja pikkus vastab ligikaudu kolmandikule turjakõrgusest ja laius on umbes pool pikkusest; laudja lihased ei ole eriti esiletulevad.
Rindkere : Rinna pikkus ületab veidi poolt turjakõrgusest (ca 57 %) ja laius (mõõdetult rinnakorvi laiemast kohast) vastab vaevu kolmandikule turjakõrgusest; rinnasügavus ulatub täpselt või peaaegu küünarnukkideni, siiski seda

joont ületamata; roided on vähekaardunud, kuid mingil juhul mitte täiesti lamedad; rinna ümbermõõt ületab turjakõrgust umbes 1/8 võrra; rind on üsna kitsas.
Alajoon ja kõht : Alumine profiil tõuseb ühtlaselt ja ilma järskude jõnksudeta kuni kõhu kõrguseni. Kõht on kuiv ja ülestõmmatud; tühimikud on nimmepartiiga sama pikad.

SABA :
Madala asetusega, üsna jäme ja kogu pikkuses ühtlaselt tugev; suhteliselt pikk saba ulatub kannaliigesteni või veidi allapoole; rahulikus olekus saablikujuline, tähelepanelikul koeral kerkib trompet-sabana seljast kõrgemale; lühikarvaline.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :
Püstised ja paralleelse seisuga. Külgvaates peab õlaliigesest alla tõmmatud püstjoon otse varbaotsteni ulatuma. Niisamuti peab järgmine, küünarliigesest algav sirgjoon, piki küünarvart laskudes ja randmeliigest läbides viimase peaaegu poolitama ja kämbla keskkoha kõrgusel lõppema. Eestvaates poolitab labaluu tipust algav püstsirge küünarvarre, randme, kämbla ja käpa kaheks võrdseks osaks. Maast küünarnukini mõõdetult ületab esijala pikkus veidi poolt turjakõrgust.
Õlad : Labaluude pikkus peab ulatuma ligikaudu 1/3-ni turjakõrgusest ja nende kalle horisontaaltasapinna suhtes on ca 55º; labaluude servad ulatuvad peaaegu kokku; labaluu ja õlavarreluu vaheline nurk on umbes 115º kuni 120º.
Õlavarred : Õlavarre pikkus vastab umbes poolele esijala pikkusest mõõdetuna maast küünarnukini; õlavarred on peaaegu või täiesti paralleelsed kere keskteljega, veidi kaldus horisontaaltasandi suhtes, silmatorkava, rõhutatult taandarenenud lihastikuga.

Küünarnukid : Küünarnukid asetsevad rinnakuluu tasandil või veidi allpool seda ja on paralleelsed kere keskteljega; õlavarre-küünarvarre vaheline nurk on umbes 150º.
Küünarvarred : Küünarvarre pikkus vastab ühele kolmandikule turjakõrgusest; küünarvarred on maapinna suhtes püstised; küünarvarre-randme üleminek on rõhutatult nähtav; luustik on kerge, kuid kindel.
Randmed : Pikendavad küünarvarre sirget kulgemist; seesamluud on silmatorkavalt eristuvad.
Kämblad : Kämblapikkus võib olla 1/6 esijala pikkusest mõõdetuna maast küünarnukini, mitte läbivajunud; randmetest laiemad, kuid kuivad ja lamedad; kämblad on veidi ettepoole kaldus; luud on lamedad ja kuivad.
Esikäpad : Ovaalse kujuga (jänesekäpad) tihedalt kokku surutud, kumerate varvastega; küüned on tugevad ja kaardunud, pruuni värvi või pruunile lähenevat lihakarva roosad, kuid mitte kunagi mustad; käpapadjandid on kõvad ja küüntega sama värvi.

TAGAJÄSEMED :
Üldmulje : Külgvaates peab istmikunukist alla tõmmatud sirgjoon puudutama varbaid või ulatuma nende lähedale. Tagantvaates peavad istmikunukkidest alla veetud ja põidasid ning käppasid läbivad püstjooned jala jagama kaheks võrdseks pooleks. Tagajäseme pikkus on ligikaudu 93% turjakõrgusest.
Reied : Pikad ja laiad. Pikkus on üks kolmandik turjakõrgusest; lihastik on lame ning reie tagaserva joon on vaid veidi kaarduv; reie laius (külgvaade) moodustab umbes ¾ selle pikkusest; vaagnaluu ja reieluu vaheline nurk on umbes 120º.
Põlveliigesed : Põlveliigesed peavad asuma istmikunukkidest alla tõmmatud sirgjoonel; reieluu ja sääreluu vaheline nurk on umbes 120º.
Säared : Veidi mõõdukama pikkusega kui reied; kaldega horisontaaltasandi suhtes umbes 55º nurga all. Säärtele

kinnituvad lihased on kuivad ja hästi seostunud; luustik on kerge; sääremarjad on hästi rõhutatud.
Kannaliigesed : Vahemaa käpapadjandist kuni kannanukini ei saa olla suurem kui 27 % turjakõrgusest; kanna külgvaade on lai; sääreluu-põialuude vaheline nurk on umbes 135º.
Põiad : Pikkus vastab ligikaudu ühele kolmandikule esijala pikkusest mõõdetuna maast küünarnukini; need on silinderja kujuga ja vertikaalse asetusega ehk maapinna suhtes püstised; ilma lisavarvasteta.
Tagakäpad : Kergelt ovaalsed; lisaks on neil kõik esikäppade juures nimetatud omadused.

LIIKUMINE :

Galopp, ajuti sisse lõikuva traavifaasiga.

NAHK :

Õhuke, kogu kehal tihedalt nahaaluste koekihtidega ühendatud. Värv vaheldub vastavalt karvavärvile. Limaskestade ja ninapeegli värv on selline, nagu ninapeegli juures juba kirjeldatud; need ei tohi aga olla mustalaigulised ega depigmenteerunud.

KARVKATE

KARV :

Karv on peas, kõrvadel ja jalgadel lühike; kerel ja sabas poolpikk (ligikaudu 3 cm), kuid hästi sile ja täiesti liibuv, jäik nagu hobuse jõhvkarv.

VÄRVUS :

- Ühevärviliselt võigud, rohkem või vähem intensiivse tooniga nagu isabell-, liivakarva jne.
- Võigud rohkem või vähem läbi lõikuva valgega (valge lauk peas, valge rinnatriip, valged käpad, valge sabatipp, valge kõht; valge krae on vähem hinnatud).

-
- Lubatud on ka valge, ühevärvilisena või oranživärviliste laikudega; võigutooniline karvaate, milles leidub mõnel määral heledamaid või tumedamaid karvu, on samuti lubatud.

SUURUS ja KEHAKAAL :

Turjakõrgus :
Isased : 46 kuni 50 cm.
Maksimaalselt lubatud kuni 52 cm,
Emased : 42 kuni 46 cm.
Maksimaalselt lubatud kuni 50 cm.
Kehakaal :
Isased : 10 kuni 12 kg,
Emased : 8 kuni 10 kg.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste hindamisel sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Lauba ja koonu ülajoonte erisuunalisus (konvergents).
- Kõver koonuselg.
- Väljakujunenud üle- või alahambumus.
- Valkjad silmad.
- Täiesti rippuvad või nahkhiire-kõrvad.
- Selja kohale keerdunud saba.
- Mustad küüned.
- Mustad käpa- ja varbapadjandid.
- Must pigmentatsioon, isegi piirjoonena esinev.
- Ühevärviliselt pruunid või lihakarva koerad.
- Mustad laigud, pruunid laigud.
- Pruunide või mustade karvade esinemine.
- Vöödiline karvkate.
- Mustad limaskestad.

- Täielik pigmendipuudulikkus.
- Nii isastel kui emastel standardis ettenähtud suuruse ületamine enam kui 2 cm võrra.

MÄRKUS : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärdi tõlge
saksakeelsest originaalist, jaanuar 2005.
heaks kiidetud EKL juhatuses 10.märtsil 2005 protokoll nr 3